

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
(NR 151)
z dnia 20 czerwca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 151)

20 czerwca 2017 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Sachajko (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z Analizą wykonania budżetu i założeń polityki pieniężnej w 2016 r. Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

1) część budżetowa 32 – Rolnictwo:

- dochody i wydatki,
- dotacje podmiotowe i celowe,
- dotacje przedmiotowe w zakresie: postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej, ochrony roślin, rolnictwa ekologicznego,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- programy wieloletnie w układzie zadaniowym,
- dochody i wydatki budżetu środków europejskich;

2) część budżetowa 33 – Rozwój wsi:

- dochody i wydatki,
- dotacje podmiotowe i celowe,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- dochody i wydatki budżetu środków europejskich;

3) część budżetowa 35 – Rynki rolne:

- dochody i wydatki,
- dotacje podmiotowe i celowe,
- wynagrodzenie w państwowych jednostkach budżetowych,
- dochody i wydatki budżetu środków europejskich;

4) część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 7, 8, 12, 32, 35, 44, 50 i 59;

5) część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010

– Rolnictwo i łowiectwo:

- dochody i wydatki,
- dotacje podmiotowe,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

6) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;

7) dotacje przedmiotowe i podmiotowe;

8) programy wieloletnie w układzie zadaniowym;

9) agencje wykonawcze:

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencja Rynku Rolnego,
- Agencja Nieruchomości Rolnych,
- Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych;

10) państwowe osoby prawne:

- Polski Klub Wyścigów Konnych,
- Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie,

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Bogucki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Milewska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej i **Barbara Styczeń** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Brzostek** wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Łukasz Hołubowski** prezes Agencji Rynku Rolnego wraz ze współpracownikami, **Irena Maria Błaszczyk** prezes Agencji Nieruchomości Rolnych wraz ze współpracownikami, **Barbara Okupniak-Stefańska** dyrektor Departamentu Księgowości – główny księgowy i **Teresa Wrzosek** dyrektor Departamentu Finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Jarosław Zimniak** zastępca dyrektora do spraw finansowych – główny księgowy Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, **Krzysztof Janiak** zastępca dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska** i **Magdalena Kowalska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Szanowni państwo, uprzejmie proszę o zajmowanie miejsc. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów oraz gości. Stwierdzam kworum.

W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy dwa punkty – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z Analizą wykonania budżetu i założeń polityki pieniężnej w 2016 r. Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1643) w dziesięciu zakresach, a także rozpatrzenie planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia.

Przystępujemy do realizacji pierwszego punktu porządku dziennego. O przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi proszę pana ministra Jacka Boguckiego.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w 2016 r. ze środków budżetu krajowego w częściach budżetowych będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostało

wydatkowanych ponad 5 000 000 tys. zł, z czego w części 32 – ponad 915 000 tys. zł, w części 33 – 3 619 000 tys. zł i w części 35 – ponad 556 000 tys. zł. Powyższe wydatki zostały uzupełnione wydatkami w budżetach wojewodów w kwocie 2 693 782 tys. zł oraz środkami z budżetu unijnego w łącznej kwocie 24 702 987 tys. zł. Wydatki ze środków europejskich budżetu krajowego realizowane w budżecie ministerstwa oraz w budżetach wojewodów łącznie przekroczyły kwotę 32 488 000 tys. zł i umożliwiły realizację zaplanowanych na rok 2016 zadań.

W części 32 dochody zostały zrealizowane w kwocie 42 612 tys. zł. Uzyskane zostały głównie z wpłat za dokonanie badań rejestrowych, opłat za zezwolenia na przewóz zwierząt z krajów trzecich, zezwoleń za prowadzenie hurtowni leków weterynaryjnych, opłat za najem i dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa oraz zwrotu z Komisji Europejskiej.

W planie na rok 2016 wydatki w części 32, określone na kwotę 939 631 tys. zł, zostały zrealizowane w 97,4%. W tej części finansowanie były zadania realizowane przez jednostki budżetowe oraz zadania finansowane w postaci dotacji na postęp biologiczny w produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej, na rolnictwo ekologiczne i na ochronę roślin oraz dotacji celowych na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, jak również 9 programów wieloletnich, a także prowadzenie systemu badania dochodów rolniczych. Niepełne wykonanie w tej części było spowodowane głównie niewykorzystaniem w całości zaplanowanych wydatków na ochronę roślin, rolnictwo ekologiczne, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i badania monitoringowe oraz na realizację pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

W roku 2016 w części 32 zatrudnienie wyniosło 3628 osób. Łącznie wydatki na wynagrodzenia wyniosły 213 265 tys. zł, a przeciętne wynagrodzenie wynosiło niespełna 4,9 tys. zł.

Dotacje podmiotowe zostały wykorzystane w kwocie zgodnej z planem – 16 156 tys. zł, w tym były to dotacje dla Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU), Centralnej Biblioteki Rolniczej (CBR), muzeów rolnictwa.

W 2016 r. dotacje celowe zostały wykorzystane w kwocie 369 541 tys. zł. Były to dotacje na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych – ponad 207 000 tys. zł, na realizację badań w COBORU – ponad 23 000 tys. zł, na 9 programów wieloletnich – ponad 77 000 tys. zł, na finansowanie systemu danych rachunkowych o gospodarstwach – ponad 37 000 tys. zł, monitoring suszy – 1650 tys. zł, realizację zadań laboratoriów referencyjnych – 15 848 tys. zł, na wsparcie organizacji rolniczych w ponadnarodowych i międzynarodowych organizacjach rolników – niespełna 4000 tys. zł, na wsparcie realizacji zadań oświatowych – 282 tys. zł, na realizację zadań zleconych Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA) – 149 tys. zł, dla Polskiego Związku Hodowców Koni na prowadzenie bazy danych – 141 tys. zł, na zakup systemu do Państwowego Instytutu Weterynaryjnego (PIWet) – niespełna 800 tys. zł, na realizację zakupu spektrometru także przez PIWet – 821 tys. zł i na pozostałe wydatki majątkowe w instytutach – 694 tys. zł oraz 100 tys. zł na realizację wydatków majątkowych w CBR.

Jeśli chodzi o dotacje przedmiotowe, dotacje na postęp biologiczny w produkcji roślinnej zostały udzielone na kwotę 15 741 tys. zł, na postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej – 88 451 tys. zł, na ochronę roślin – 4519 tys. zł, na rolnictwo ekologiczne – 4491 z tys. zł.

W części 33 dochody zostały zaplanowane w kwocie 811 205 tys. zł, a zrealizowane w kwocie 1 096 096 tys. zł, więc o 35% wyższe od planowanych w ustawie budżetowej. Uzyskane zostały z wpływów z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) oraz wpłaty nadwyżki środków zgromadzonych w Agencji Nieruchomości Rolnych, a także z tytułu zwrotów dotacji i odsetek od środków na rachunkach bankowych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W części 33 z wydatków planowanych na ponad 4 000 000 tys. zł zrealizowanych zostało 3 619 474 tys. zł, co stanowi ponad 90% planu. Były to głównie wydatki przeznaczone na finansowanie zadań ARiMR, w tym dopłaty do oprocentowania nowo udzielonych przez banki kredytów na kwotę 11 000 tys. zł oraz kredytów kłeskowych na kwotę 541 000 tys. zł, poręczeń do spłaty kredytów studenckich na kwotę 980 tys. zł,

nowych programów pomocowych dla producentów mleka i świń w postaci nisko oprocentowanych pożyczek na kwotę ponad 92 000 tys. zł oraz na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych – ponad 52 000 tys. zł. Finansowane były także zadania w zakresie transportu i utylizacji zwierząt padłych w kwocie ponad 119 000 tys. zł oraz rekompensaty z tytułu szkód spowodowanych przez grad, huragan, deszcz nawalny i suszę w roku 2016 na kwotę prawie 25 000 tys. zł dla ponad 8 tys. producentów rolnych.

Zatrudnienie w części 33 wynosiło 106 osób, bez jednostek dotowanych, a więc ARiMR, Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR) oraz wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego. Przeciętne wynagrodzenie wyniosło 7830 zł.

Dotacje podmiotowe przekazane były w kwocie 917 754 tys. zł dla ARiMR.

Dotacje celowe wydatkowane zostały w kwocie 2 687 393 tys. zł, w tym na działalność CDR – ponad 12 000 tys. zł, na realizację zadań ARiMR z przeznaczeniem na dopłaty do wspomnianych wcześniej kredytów bankowych, na zalesianie gruntów, na utylizację zwierząt padłych – ponad 495 000 tys. zł, na realizację zakupów inwestycyjnych i inwestycji w agencji – ponad 115 000 tys. zł, na realizację zadań przez ośrodki doradztwa rolniczego – 171 109 tys. zł, na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w kwocie 1 892 822 tys. zł z przeznaczeniem na I filar Wspólnej Polityki Rolnej, PROW na lata 2014–2020 oraz pomoc techniczną w ramach PROW.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz budżet środków europejskich w roku 2016. Wydatkowana została kwota 1 892 822 tys. zł z budżetu krajowego. Z budżetu środków europejskich wykorzystano 23 568 826 tys. zł.

Dochody w części 35 – Rynki rolne zostały zrealizowane w kwocie 275 399 tys. zł, prawie czterokrotnie powyżej zaplanowanej w ustawie budżetowej. Uzyskane dochody powstały m.in. z opłat za przekroczenie krajowej kwoty dostaw mlecznych w roku kwotowym 2014/2015.

Wydatki w części 35 zrealizowano na kwotę 556 953 tys. zł, co stanowi ponad 95% planu. Wydatki były przeznaczone głównie dla Agencji Rynku Rolnego, która wykorzystywała większą część tej kwoty na finansowanie programu dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach, na dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego, na działania informacyjne i promocyjne oraz współfinansowanie projektów z udziałem środków UE.

W części 35 – Rynki rolne zatrudnienie wyniosło 251 osób, bez jednostek dotowanych, w tym przypadku ARR. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły ponad 17 000 tys. zł. Przeciętne wynagrodzenie wyniosło 5763 zł.

W ramach dotacji podmiotowych wydatkowana została kwota 125 798 tys. zł przeznaczona na wydatki administracyjne związane z funkcjonowaniem agencji.

Dotacja celowa w kwocie 215 867 tys. zł została przeznaczona na finansowanie krajowych mechanizmów wsparcia oraz zakupy inwestycyjne i inwestycje, natomiast w kwocie 183 086 tys. zł na realizację zadań w ramach WPR i pomocy technicznej w ramach PROW.

Na dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach wydatkowana została kwota prawie 118 000 tys. zł, na działania promocyjne produktów rolno-spożywczych – 1617 tys. zł, na wspieranie współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego – 3176 tys. zł oraz 87 995 tys. zł na dopłaty do materiału siewnego.

Jeśli chodzi o wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków europejskich, ze środków budżetu krajowego wydatkowano kwotę 183 086 tys. zł oraz ze środków budżetu europejskiego wydatkowano kwotę 1 132 561 tys. zł. Głównie były to środki przeznaczone na zakup i przechowywanie mleka w proszku – 253 600 tys. zł, 700 tys. zł na dopłaty do przechowywania masła, 200 tys. zł do przechowywania od tłuszczowego mleka w proszku (OMP), 9200 tys. zł do prywatnego przechowywania wieprzowiny, 573 600 tys. zł na tymczasowe, nadzwyczajne wsparcie dla producentów owoców i warzyw w transzy IV pomocy oraz 4100 tys. zł w transzy V, 10 900 tys. zł na pomoc specjalną dla pszczelarstwa, 42 000 tys. zł na program spożycia mleka w szkołach, 74 200 tys. zł na program „Owoce i warzywa w szkole”, 61 400 tys. zł na tymczasowe, nadzwyczajne wsparcie producentów mleka, 61 500 tys. zł na wsparcie producentów świń, 35 200 tys. zł na wsparcie działań informacyjnych na wybranych rynkach rolnych oraz

8400 tys. zł na obsługę programów operacyjnych w uznanych organizacjach producentów owoców i warzyw.

Rezerwy w części 83 – Rezerwy celowe zaplanowane były w kwocie ogółem niespełna 1 500 000 tys. zł, w tym dopłaty do paliwa rolniczego – 860 000 tys. zł, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt – ponad 272 000 tys. zł, ubezpieczenia upraw rolnych – 100 000 tys. zł i utrzymanie urządzeń melioracyjnych – 260 000 tys. zł. Całość rezerw została rozdysponowana zgodnie z przeznaczeniem.

Jeśli chodzi o budżety wojewodów, w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w budżetach wojewodów dochody wyniosły 335 185 tys. zł. Główne dochody pochodziły z powiatowych inspektoratów weterynarii za czynności urzędowe oraz z opłat melioracyjnych wnoszonych przez rolników w ramach partycypacji w kosztach wykonania melioracji.

Wydatki w budżetach wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo wyniosły 2 693 782 tys. zł, co stanowiło ponad 95% planu. Przeznaczone były na działalność statutową jednostek budżetowych działających w ramach administracji zespolonej oraz wydatki majątkowe i współfinansowanie projektów z udziałem środków europejskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę przedstawicieli agencji o zabranie głosu. Czy przedstawiciele agencji chcą zabierać głos? Nie. To prosiłbym przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli.

Wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Grzegorz Brzostek:

Dziękuję bardzo. Grzegorz Brzostek, wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi, NIK.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedstawiając analizę wykonania budżetu państwa w 2016 r. przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz trzy agencje rolne, tj. ARiMR, ARR i Agencję Nieruchomości Rolnych, analizę wykonania wydatków budżetowych na rolnictwo i łowiectwo przez wojewodów oraz analizę rozdysponowania rezerw celowych, chciałbym wskazać, że jest ona wynikiem przeprowadzonych przez NIK kontroli w MRiRW, Głównym Inspektoracie Weterynarii, Granicznym Inspektoracie Weterynarii w Warszawie, wspomnianych agencjach wykonawczych, Ministerstwie Finansów oraz we wszystkich urzędach wojewódzkich i wojewódzkich inspektoratach weterynarii. Analiza zbiorcza wykonania budżetu państwa w 2016 r., jak również informacje o wynikach wyżej wymienionych kontroli zostały przekazane Sejmowi, w tym Wysokiej Komisji.

Kontrola wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich została przeprowadzona zgodnie z ustawą o NIK, obowiązującymi w izbie standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa i obszarów zagrożonych korupcją.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w częściach, których dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tj. 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi i 35 – Rynki rolne.

Łączne dochody w tych częściach wykonano w kwocie 1 400 000 tys. zł, tj. 155% prognozy ustalonej w ustawie budżetowej, uzyskując 502 000 tys. zł dochodów powyżej planu. Wynikało to głównie z uzyskania ponadplanowych dochodów przez ARR z tytułu opłaty specjalnej za przekroczenie przez producentów krajowej kwoty dostaw mleka w ramach mechanizmu kwotowania produkcji mleka, a także uzyskanie wyższych niż planowano dochodów z ANR ze sprzedaży mienia ZWRSP. Ponad 70% uzyskanych dochodów w tych częściach, tj. 1 000 000 tys. zł, stanowiła wpłata nadwyżki środków pieniężnych ANR, pochodząca z gospodarowania mieniem ZWRSP.

W trakcie 2016 r. planowane wydatki budżetu państwa rozumianego jako budżet środków krajowych w omawianych trzech częściach zostały zwiększone o kwotę 1 100 000 tys. zł do wysokości 5 500 000 tys. zł. Wydatki w 2016 r. wykonane zostały w 92% i wyniosły 5 100 000 tys. zł.

Budżet środków europejskich w 2016 r. został zwiększony o 13 800 000 tys. zł do wysokości 25 300 000 tys. zł. Został zrealizowany w wysokości 24 700 000 tys. zł, tj. w 98%.

Zrealizowane wydatki obu budżetów w ramach części nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyniosły łącznie 29 800 000 tys. zł. Prawie 96% wydatków w ramach tych części stanowiły środki przekazane dwóm agencjom płatniczym, tj. ARiMR oraz ARR. Wyniosły 28 600 000 tys. zł. Środki te przeznaczono przede wszystkim na realizację płatności dla beneficjentów WPR, tj. głównie na płatności bezpośrednie, interwencje na rynkach rolnych oraz PROW 2014–2020.

Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych wydatkowanych w częściach, których dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z uruchomionych przez Ministra Finansów rezerw w ramach obu budżetów w wysokości 14 900 000 tys. zł wydatkowano 95% środków, przeznaczając je w szczególności na realizację programów finansowanych z udziałem środków UE w ramach WPR.

Kontrola w MRiRW wykazała jednak, że w 2016 r. dokonywano pozytywnej weryfikacji wniosków wojewody podlaskiego o uruchomienie rezerw celowych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt z przeznaczeniem dla jednostek Inspekcji Weterynaryjnej pomimo posiadania informacji o niskim stopniu wykorzystania uruchomionych środków w ramach poprzednich transz. Kontrola przeprowadzona w tym zakresie w poszczególnych urzędach wojewódzkich potwierdziła nadmierne zapotrzebowanie na środki nie tylko w przypadku wojewody podlaskiego, ale również wojewodów zachodniopomorskiego i podkarpackiego. Łączna kwota nadmiernie pobranych środków z rezerw celowych w tych województwach wyniosła ponad 30 000 tys. zł. W związku z powyższym NIK wskazała na potrzebę zapewnienia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi racjonalnego uruchamiania rezerw celowych dla wojewodów na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt.

W odniesieniu do systemu sprawozdawczości w MRiRW oraz trzech wymienionych agencjach rolnych wydaliśmy pozytywną opinię na temat sporządzanych sprawozdań budżetowych i sprawozdań z operacji finansowych. Sprawozdania te powstały na podstawie wiarygodnie i rzetelnie prowadzonych ksiąg rachunkowych.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w Głównym Inspektoracie Weterynarii w Warszawie oraz Granicznym Inspektoracie Weterynarii w Warszawie ustalono, że dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych i sprawozdaniach w zakresie operacji finansowych były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej, z wyjątkiem danych w zakresie zaangażowania wydatków i zobowiązań na koniec 2016 r. prezentowanych przez GIW w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

Analiza budżetów wojewodów w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo została przedstawiona w 16 informacjach o wynikach kontroli, opracowanych dla każdego z województw przez właściwą terytorialnie delegaturę NIK. Dochody budżetu państwa działu – Rolnictwo i łowiectwo w budżetach wojewodów zostały zrealizowane w kwocie 337 000 tys. zł, tj. w 104% kwoty planowanej. Głównym źródłem dochodów były wpływy z różnych opłat i usług. Zaplanowane wydatki budżetu państwa w tym dziale zostały zrealizowane przez wojewodów w kwocie 2 700 000 tys. zł, tj. 95% planu po zmianach. Przeznaczone zostały m.in. w wysokości 1 300 000 tys. zł na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom i samorządom województw.

Jak już wcześniej wspominałem, w trzech województwach – podlaskim, podkarpackim i zachodniopomorskim – stwierdzono niecelowe i nieuzasadnione rzeczywistymi potrzebami występowanie wojewodów o środki rezerw celowych budżetu państwa na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w sytuacji, gdy środki pozyskane na ten cel w ramach wcześniejszych transz były wykorzystane w nieznacznym stopniu.

Wydatki budżetu środków europejskich w dziale – Rolnictwo i łowiectwo zrealizowano w wysokości 3000 tys. zł, tj. zaledwie 14% planu po zmianach. Wynikało to m.in. z opóźnień w naborze wniosków o dofinansowanie zadań z zakresu melioracji wodnych. Zrealizowane w tym dziale wydatki przeznaczono na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Zostały poniesione w dwóch rozdziałach: Melioracje wodne oraz Usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Wydatki dotyczyły przebudowy systemu

ochrony przeciwpowodziowej Wrocławia i projektu zabezpieczenia przeciwpowodziowego Żuław.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie w 2016 r. planów finansowych przez ARiMR, ARR i ANR, a także ZWRSP. Plany te zostały wykonane prawidłowo.

Zgodnie z przeznaczeniem zostały wykorzystane środki finansowe otrzymane z budżetu państwa przez ARiMR i ARR. NIK pozytywnie oceniła także realizację przez ARiMR i ARR programów współfinansowanych z udziałem funduszy UE. Zwróciła jednak uwagę, że w przypadku ARiMR i ARR w części C planów finansowych na 2016 r. agencje te wykazały zobowiązania odpowiednio w kwotach 266 000 tys. zł i 3000 tys. zł, które nie należały do kategorii zobowiązań objętych tą częścią planu finansowego. NIK wskazała na potrzebę zwiększenia nadzoru Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nad sporządzaniem planów finansowych przez te agencje. Ponadto wobec niewykorzystania w 2016 r. środków budżetowych przez ARiMR i ich zablokowania przez ministra na kwotę 833 000 tys. zł NIK wskazała na potrzebę zwiększenia nadzoru nad ARiMR w zakresie planowania i wykorzystania dotacji budżetowych.

W przypadku ANR drugi rok z rzędu NIK stwierdziła niewłaściwe przygotowanie do sprzedaży części nieruchomości ZWRSP, co skutkowało dodatkowymi wydatkami w kwocie 109 tys. zł z tytułu odszkodowań wraz z odsetkami oraz zwrotu kosztów sądowych. W związku z tym NIK wskazała na potrzebę zwiększenia nadzoru prezesa ANR nad oddziałami terenowymi agencji w celu zapewnienia prawidłowej procedury sprzedaży nieruchomości ZWRSP.

W 2016 r. Komisja Europejska dokonała zamknięcia PROW 2007–2013. Decyzją wykonawczą z dnia 30 listopada komisja ustaliła wysokość salda końcowego rachunków dla Polski w kwocie 655 000 tys. euro, tj. 2 900 000 tys. zł. Kwota ta została przekazana Polsce 19 grudnia 2016 r. Limit środków PROW 2007–2013 został zrealizowany w kwocie 74 000 000 tys. zł, w tym środki UE wyniosły prawie 56 000 000 tys. zł, tj. 100% ustalonego limitu w tym zakresie.

Trzeci rok z rzędu ARiMR dokonywała wypłat z PROW na lata 2014–2020. Na koniec 2016 r. wydatki z tego tytułu wyniosły prawie 5 000 000 tys. zł. Do końca 2016 r. nie uruchomiono jeszcze całego programu m.in. z uwagi na przedłużający się proces legislacyjny. Dotyczyło to trzech działań i czterech typów operacji. ARiMR nie posiadała jeszcze akredytacji Ministra Finansów do pełnej obsługi programu.

Na zakończenie chciałbym poinformować, że w odpowiedziach udzielonych na wystąpienia pokontrolne wszyscy adresaci odnieśli się do zawartych w nich ustaleń, a właściwi poinformowali o realizacji wniosków pokontrolnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z przybyłych gości chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Kto z posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, sprawozdanie z wykonania budżetu jest de facto informacją o tym, jak zaplanowana w sensie finansowym polityka państwa dla tego obszaru była w danym roku realizowana. Przypomnę, że budżet 2016 r. był budżetem przygotowanym przez naszych poprzedników, w części skorygowanym i poprawionym. Natomiast pierwszym, jeżeli tak można powiedzieć, autorskim budżetem dla rolnictwa realizowanym przez rząd Prawa i Sprawiedliwości będzie budżet roku 2017. Ta ocena realizacji naszych wytycznych i naszych planów będzie zapewne bardziej szczegółowa.

Dla mnie, kiedy od wielu lat analizuję przede wszystkim wydatki budżetowe, najważniejsze jest to, czy instytucje, które w tym budżecie partycypują, nie tylko MRiRW, ale również te instytucje, które bezpośrednio mu podlegają, jak również 62 jednostki nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, miały środki na funkcjonowanie. To jest jedno, ale ważne jest to, czy realizowały to wszystko, co w ramach ich zadań jest im przypisane.

Dlatego dla mnie istotna jest opinia NIK, instytucji niezależnej, powołanej do tego, by zgodnie z przepisami prawa oceniać wydatkowanie środków publicznych. Jest też

istotne, że jest to instytucja, której nie można podejrzewać o uległość, sympatyzowanie – nie wiem, jakiego słowa użyć – wobec władzy, czyli jej opinia jest wiarygodna. Dlatego ocena kontrolowanej działalności, w której NIK stwierdza, że ocenia pozytywnie wykonanie budżetu w częściach 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi i 35 – Rynki rolne, pozytywnie opiniuje łączne sprawozdania za 2016 r. sporządzone przez dysponenta tych części oraz sprawozdanie jednostkowe sporządzone w MRiRW, jest opinią najważniejszą, ponieważ pozwala mi spokojnie głosować i przyjąć pozytywną opinię.

Rzecz, na którą zwraca NIK... Może to wymagałoby czy krótkiej informacji ze strony ministerstwa, czy wzięcia pod uwagę tego w następnych okresach. To jest, tak jak NIK sugeruje, dość lekkie rozwiązywanie rezerw czy przekazywanie środków z rezerw dla wojewodów, którzy dysponują niewykorzystanymi swoimi środkami. Tak przynajmniej tu zostało zapisane. Nie neguję potrzeby zwiększenia wydatków na weterynarię w tych obszarach, gdzie przede wszystkim problem epizootyczny wystąpił. Tutaj Podlasie i ASF jest tego szczególnym przykładem. Jednak dosypywanie pieniędzy, rozwiązywanie czy uruchamianie rezerw celowych, jeżeli wojewoda w 60% nie wykorzystał swoich środków, wydaje się jakoś – przynajmniej dla mnie – niezrozumiałe, więc prosiłbym o krótkie wyjaśnienie tego stanu. Wierzę, że ministerstwo będzie nad tym panowało, tym bardziej że pani dyrektor Szelałowska jest doświadczonym urzędnikiem. Natomiast nie zgłaszam żadnych uwag do wykonania budżetu, w szczególności z pozytywną opinią NIK.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie słyszę. Bardzo prosiłbym o odpowiedź na pytanie.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Panie przewodniczący, odpowiadając na pytanie pana przewodniczącego Ardanowskiego dotyczące środków przeznaczonych na afrykański pomór świń, chciałbym poinformować Wysoką Komisję, iż rezerwy w budżecie państwa muszą zostać rozwiązane do 15 października. Ze względu na to, jak skomplikowaną sytuację w tym zakresie mieliśmy w końcówce ubiegłego roku, musieliśmy przewidywać konieczność uruchomienia środków jeszcze w końcówce roku na wypadek, gdyby wydarzyły się kolejne ogniska i była w związku z tym konieczność podjęcia działań. Na szczęście, to się nie wydarzyło, w związku z czym środki nie były wykorzystane, ale byliśmy zmuszeni przewidywać i przewidywaliśmy, więc byliśmy przygotowani na najtrudniejszy scenariusz. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa posłów jest przeciw przyjęciu projektu opinii dla Komisji Finansów Publicznych? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię dla Komisji Finansów Publicznych.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Bardzo proszę.

Posel Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, proponuję posła Jerzego Małeckiego, członka również Komisji Finansów Publicznych, czyli tego, który zna zarówno prace naszej Komisji, jak również procedury w Komisji Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Czy pan poseł się zgadza?

Posel Jerzy Małecki (PiS):

Tak, jak najbardziej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jest przeciwko tej kandydaturze? Nie słyszę.

Stwierdzam, że pan poseł Małecki będzie przedstawicielem Komisji, posłem sprawozdawcą.

Przystępujemy do realizacji drugiego punktu – rozpatrzenia projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia. Otrzymali państwo propozycję na swoje tablety. Czy ktoś ma uwagi do projektu?

W takim razie proponowałbym, aby rozszerzyć jeszcze tematy na listopad o dwa tematy: „Rozważenie utworzenia funduszu promocji produktów ekologicznych” oraz „Pozyskanie wsparcia finansowego ze środków budżetu państwa na badania oraz promocję i sprzedaż produktów ekologicznych wyprodukowanych we własnych gospodarstwach”. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Posel Robert Telus (PiS):

Panie przewodniczący, mam propozycję. Czy musi to być listopad? W listopadzie mamy już trzy punkty. Jak jeszcze dołożymy dwa, to będzie pięć punktów. Będzie znów dużo posiedzeń Komisji. W grudniu mamy tylko jedno posiedzenie. To może w grudniu? I tak na pewno posiedzenia Sejmu będą.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Jak najbardziej. Grudzień jest troszeczkę krótszym miesiącem, bo jest świąteczny, aczkolwiek może być to w grudniu. Bardzo proszę.

Posel Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Chcę Wysokiej Komisji zwrócić uwagę, że te propozycje nie wyczerpują wszystkiego, czym się Komisja chce i może zajmować. Jest to propozycja prezydium. Nie ukrywam, że najbardziej napracował się przy tym pan przewodniczący.

Natomiast jeżeli pojawiają się sprawy, które wymagają szybkiego zainterweniowania przez Komisję, a czasami są takie sprawy, również w zakresie procedowania ustaw... W tej chwili mamy też problem, gdzie umiejscowić i – jak to młódziej mówi – wcisnąć projekt istotnej ustawy. Przed chwilą z panem ministrem też na ten temat rozmawiałem. To projekt, który dotyczy uruchomienia według nowych zasad od 1 września 2017 r., ze względu na zmiany, które komisja wprowadziła, tego żywnościowego programu wsparcia dla szkół.

Zaproponowane przez prezydium i przez posłów tematy nie wyczerpują tego wszystkiego, co w trakcie tego półrocza może się pojawić. Wydaje się, że jest to z naszej strony pewna bardzo dobrze realizowana współpraca. Jeżeli państwu posłom nasuną się jakieś tematy czy z waszej pracy poselskiej będzie wynikało, że są obszary, które trzeba natychmiast podjąć, to będziemy rozszerzali posiedzenia Komisji bądź dokładali następne. To nie jest może dla nas sytuacja komfortowa, bo często dezorganizuje naszą pracę. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest jedną z najbardziej obciążonych pracą komisji w Sejmie. Może Komisja do Spraw Unii Europejskiej i Komisja Finansów Publicznych są porównywalnie obciążone, więc nie musimy specjalnie tutaj też bić się w piersi. Podejmujemy praktycznie wszystkie tematy, które w polskim rolnictwie są istotne.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie słyszę.

Czy ktoś jest przeciwko zaproponowanemu harmonogramowi prac Komisji? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja uchwaliła plan pracy Komisji na drugie półrocze 2017 r.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję za uwagę. Zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zapraszam na godzinę 12.